

13. december 2011

I henhold til § 37 i Inatsisartuts Forretningsorden fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende tilkaldt arbejdskraft

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

1. Anses det generelt ud fra en samfundsøkonomisk betragtning som en samlet fordel eller en ulempe for et samfund, at der sker en tilstrømning af kvalificeret udefrakommende arbejdskraft, og vil en sådan tilstrømning af kvalificeret arbejdskraft i sig selv kunne være vækstskabende? Kan Naalakkersuisut eventuelt henvise til eksempler på det modsatte?
2. Ifølge Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland) kan udefrakommende arbejdskraft alene tilkaldes til varetagelse af ledige stillinger, såfremt der ikke er grønlandsk arbejdskraft til rådighed. Forretningsgangen er så vidt vides således, at de lokale, kommunale arbejdsmarkedskontorer først afsøger, om den efterspurgte arbejdskraft kan findes enten lokalt eller andetsteds i Grønland. Hvor det ikke er tilfældet kan en arbejdsgiver indgive ansøgning til kommunalbestyrelsen om ansættelse af udefrakommende arbejdskraft. Såfremt arbejdsgiveren ikke har modtager svar indenfor 14 dage anses dette som positivt svar. Har Naalakkersuisut overvejet, om denne, ret korte frist for kommunalbestyrelsens arbejde er tilstrækkelig, og i hvilket omfang sker det i praksis, at kommunerne meddeler afslag på sådanne ansøgninger?
3. Der føres ikke et departementalt tilsyn med de kommunale arbejdsmarkedskontorer med henblik på at vurdere, om disse løser deres opgaver tilfredsstillende. En mulighed herfor findes dog i § 10 i den i spg. 1 anførte landstingslov. Har Naalakkersuisut overvejet, at udnytte denne mulighed for at udføre et departementalt tilsyn på området, og vil et sådant tilsyn kunne udføres indenfor departementets eksisterende faglige og økonomiske ressourcer? Eller vil et sådan tilsyn medføre et behov for en merbevilling?
4. I Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af finanslovsforslaget for 2012 skrev vi bl.a. at *"Det er forståelsen, at der aktuelt er ført mundtlige drøftelser med Arbejdstilsynet med henblik på dettes varetagelse af opgaven med tilsyn med udefrakommende arbejdskraft i Grønland. Arbejdstilsynet varetager allerede opgaven i Danmark. Såfremt Arbejdstilsynet skal påtage sig denne opgave, vil det imidlertid skulle forhandles med Staten, da der er tale om et rigsansliggende."* På denne baggrund udtrykte vi forventning om, at Naalakkersuisutmedlemmet ville gå i gang med sådanne forhandlinger. Hvilke tiltag har Naalakkersuisutmedlemmet konkret igangsat på baggrund af det i betænkningen anførte og

hvilke forventninger og politiske milepæle har Naalakkersuisutmedlemmet anført for det yderligere arbejde?

5. I Økonomisk Råds rapport fra 2010 står der bl.a. følgende: *"Skatte- og Velfærdskommissionen har i diskussionsoplægget "Hvordan sikres vækst og velfærd i Grønland", maj 2010, påpeget, at det økonomiske incitament til at være i arbejde frem for på offentlig forsørgelse er beskedent – og for visse grupper helt fraværende."* Skatte- og Velfærdskommissionen har yderligere behandlet dette problem i sin betænkning, afsnit 6.2.3. Kommissionen har bl.a. anført, at *"... det for et par med to børn, hvor den ene modtager offentlig hjælp, først kan betale sig at arbejde, når der kan opnås en samlet indkomst for parret på 210.000 kr. årligt. For parret med to børn, vil der sågar i en periode være tale om en nedgang i den disponible indkomst."* Finder Naalakkersuisut anledning til at modsige disse vurderinger, og i hvilket anslået omfang kan manglende økonomiske incitament til egen forsørgelse skønnes at udgøre den *egentlige* baggrund for tilstedeværelsen af udefrakommende arbejdskraft? Jeg er klar over, at dette spørgsmål ikke kan besvares entydigt, hvorfor Naalakkersuisut må svare under de forudsætninger, som anses mest realistiske.
6. Anses det at være en lokal sammenhæng mellem en høj tilstedeværelse af udefrakommende arbejdskraft og kommunernes udgifter til offentlig hjælp? Spørgsmålet skal ses på baggrund af, at Skatte- og Velfærdskommissionen i sin betænkning (Tabel 6.3) har anført, at udgifterne til offentlig hjælp er uforholdsmæssigt store i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor det er indtrykket, at den største andel af udefrakommende arbejdskraft især i servicefag og byggeri synes at være beskæftiget.
7. Af den gældende Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp og den tilhørende bekendtgørelse fra 2007 fremgår det, at ledige, der kan anvises beskæftigelse, har pligt til at tage denne beskæftigelse. Tilsvarende regler gælder for aktivering, jfr. forordningen herom fra 2001. Det fremgår videre, at det er en betingelse for at modtage offentlig hjælp, at man tilmelder sig arbejdsmarkedskontoret, således at man om muligt kan blive anvist beskæftigelse. Dette er af betydning i forhold til tilkaldt arbejdskraft. Såfremt arbejdsmarkedskontorerne ikke har kendskab til de konkrete arbejdsledige kan de jo heller ikke anvise ledige stillinger til disse personer. Jeg ønsker derfor oplyst, om reglerne på området efterleves fuldt ud, således at arbejdskontorerne har kendskab til alle ledige. Jeg ønsker endvidere oplyst i hvilket omfang ledige *generelt* afviser anvist arbejde. Det ønskes i denne forbindelse også oplyst, i hvilket omfang kommunerne lovligt tilbageholder offentlige hjælp til personer, der bliver selvforskyldt ledige ved f.eks. at udeblive fra det arbejde, som de har fået anvist af kommunen. Det ønskes endelig oplyst, om Naalakkersuisut anser behov for yderligere lovgivningstiltag overfor ledige, der afviser anvist arbejde eller er selvforskyldt ledige.
8. I forlængelse af foregående spørgsmål ønskes det specifikt oplyst, i hvilket anslået omfang udefrakommende arbejdskraft, *fra lande, der ikke jfr. udlændingeloven giver mulighed for frit at tage ophold i Grønland*, (formodes at) varetage beskæftigelse, som hjemmehørende arbejdskraft tidligere er blevet tilbudt og har afvist eller ikke varetaget på for arbejdsgiveren acceptabel vis?

Begrundelse:

Som medlem af Finansudvalget var jeg i forbindelse med behandlingen af Finanslovsforslaget for 2012 med til at stille en række spørgsmål om kontrollen med tilgangen af udefrakommende arbejdskraft. Jfr. vores betænkning til 2. behandlingen, formålskonto 64.13, Arbejdsmarked.

Jeg mener grundlæggende, at der er en iøjnefaldende tilstedeværelse af udefrakommende arbejdskraft – særligt indenfor byggeriet og hotel- og restaurationsbranchen – som synes at varetage arbejde, der umiddelbart burde kunne varetages af hjemmehørende arbejdskraft, også set i lyset den store debat, der er om ledighed i landet. Samtidig er det dog også nødvendigt at se på de bagvedliggende årsager til denne udefrakommende arbejdskrafts tilstedeværelse. Det ville være banalt blot at tage som udgangspunkt, at en stor tilstrømning af udefrakommende arbejdskraft udkonkurrerer og fortrænger kvalificeret hjemmehørende arbejdskraft, således at den hjemmehørende arbejdskraft blot er henvist til sociale ydelser. Man er tværtimod nødt til også at undersøge de arbejdsmarkedspolitiske strukturelle, bagvedliggende årsager og incitamentsstrukturer, såfremt man ønsker en nærmere indsigt i dette sagsområde. Disse spørgsmål fremsættes med henblik herpå. På denne vis supplerer disse spørgsmål mine tidligere spørgsmål om udefrakommende arbejdskraft, som Naalakkersuisut besvarede i august 2011.

Jeg ønsker gerne svar indenfor 10 arbejdsdage, men jeg har forståelse for, at det i juletiden vil kunne være vanskeligt for Naalakkersuisut at efterleve denne frist. I så fald ønsker jeg dog at blive meddelt, hvornår en besvarelse kan forventes at foreligge.